

Przepisy dotyczące inwestycji publicznych (art. 133aa-ac ustawy o finansach publicznych)

Ustawa z dnia 27 lutego 2026 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 426) zawiera nowe regulacje w obszarze zarządzania inwestycjami publicznymi (art. 133aa-ac).

Jest to **pakiet przepisów**, które mają na celu zwiększenie **przejrzystości** procesu planowania inwestycji publicznych, **poprawę jakości** przygotowania i zbierania danych na temat nowych inwestycji, a w rezultacie **zwiększenie efektywności i gospodarności** wydatkowania środków publicznych.

Przepisy art. 133aa-ac ustawy o finansach publicznych wprowadzają obowiązek:

- ➔ dokonywania ocen inwestycji publicznych, których szacunkowy łączny koszt wynosi **co najmniej 10 mln zł**,
- ➔ publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej oceny inwestycji, której szacunkowy łączny koszt **przekracza 500 mln zł**,
- ➔ publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o realizowanych inwestycjach publicznych, których wartość kosztorysowa **przekracza 100 mln zł**.

Ich celem jest wprowadzenie **powszechnego obowiązku** dotyczącego stosowania **znormalizowanych procedur oceny i wyboru inwestycji** oraz umożliwienie **dostępu do danych na ich temat**. Wyjątki od przewidzianych w tym zakresie reguł mają charakter **ściśle określony** i nie mogą być interpretowane rozszerzająco.

Art. 133aa UFP

Przed podjęciem decyzji o realizacji inwestycji, której szacunkowy łączny koszt wynosi **co najmniej 10 mln zł**, finansowanej lub dofinansowanej w łącznej kwocie stanowiącej minimum 50% szacunkowego łącznego kosztu inwestycji:

➔ z wydatków budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, lub

➔ z wykorzystaniem skarbowych papierów wartościowych otrzymanych nieodpłatnie na podstawie przepisów odrębnych,

podmiot, który zamierza ją realizować, **sporządza ocenę** w zakresie zgodności wydatkowania tych środków z zasadami celowego i oszczędnego dokonywania wydatków publicznych określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp.

Uporządkowanie, jawność i przejrzystość inwestycji z wydatków budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw lub z wykorzystaniem skarbowych papierów wartościowych otrzymanych nieodpłatnie na podstawie przepisów odrębnych

Naczelnne zasady dokonywania wydatków publicznych wynikają z art. 44 ustawy o finansach publicznych:

- celowo i oszczędnie,
- uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- optymalny dobór najlepszych metod i środków, do osiągnięcia danego celu.

Obowiązki wynikające z ustawy

OGÓLNE KRYTERIA OCENY INWESTYCJI WYNIKAJĄCE Z UFP:

- ✓ zgodność z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju lub politykami społecznymi lub gospodarczymi państwa,
- ✓ celowość objęcia inwestycji finansowaniem lub dofinansowaniem ze środków publicznych,
- ✓ ocena finansowa inwestycji, w tym przewidywanych kosztów jej utrzymania,
- ✓ efektywność inwestycji,
- ✓ możliwość wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania lub dofinansowania inwestycji.

ZGODNE Z NACZELNYMI ZASADAMI

Art. 133ab UFP

Przepis dotyczy sytuacji, gdy szacunkowy łączny koszt inwestycji, o której mowa w art. 133aa ust. 1, **przekracza 500 mln zł**. Wówczas podmiot, o którym mowa w art. 133aa ust. 4, jest obowiązany do **opublikowania oceny inwestycji** w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego.

Art. 133ac UFP

Przepis reguluje kwestie dotyczące **publikowania informacji o inwestycjach** w przypadku, gdy wartość kosztorysowa inwestycji, w odniesieniu do której podjęto decyzję o jej realizacji, **przekracza kwotę 100 mln zł**.

Za publikację informacji o realizowanych inwestycjach jest odpowiedzialny ten dysponent części budżetowej, który kieruje działem administracji rządowej, w ramach którego realizowana jest dana inwestycja.

POSZCZEGÓLNE OBOWIĄZKI SĄ UZALEŻNIONE OD WARTOŚCI INWESTYCJI

Obowiązki dotyczą TYLKO inwestycji finansowanej lub dofinansowanej w łącznej kwocie stanowiącej co najmniej 50% jej szacunkowego łącznego kosztu z wydatków: budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, funduszy BGK lub z wykorzystaniem skarbowych papierów wartościowych

INWESTYCJE POWYŻEJ 10 MLN ZŁ
(Art. 133aa)

Nie ma kryteriów

Opracowuje opis kryteriów i publikuje ten opis na stronie BIP

Ma kryteria na podstawie odrębnych przepisów

Ma obowiązek publikacji opisu tych kryteriów na stronie BIP

INWESTYCJE POWYŻEJ 100 MLN ZŁ
(art. 133ac)

- Obowiązek sporządzania corocznie informacji o inwestycjach i publikacji na stronach BIP
- Minister Finansów opublikuje na stronie BIP wzór takiej informacji

INWESTYCJE POWYŻEJ 500 MLN ZŁ
(art. 133ab)

Obowiązek opublikowania na stronie BIP oceny inwestycji

WYŁĄCZENIA Z OBOWIĄZKU PRZEPROWADZANIA OCENY INWESTYCJI NA PODSTAWIE USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Art. 133aa ust. 2

Nowe obowiązki związane z zarządzaniem inwestycjami publicznymi nie dotyczą inwestycji:

- współfinansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 (środki europejskie);
- organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2 (podmioty posiadające autonomię budżetową);
- jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków, związków metropolitalnych, a także ich jednostek organizacyjnych, samorządowych osób prawnych oraz spółek kapitałowych (szeroko pojęty sektor samorządowy);
- w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, w tym służących:
  - a) zabezpieczeniu granicy państwowej,
  - b) zapewnieniu bezpieczeństwa paliwowego państwa i bezpieczeństwa gazowego państwa,
  - c) zapewnieniu bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej.

Art. 133aa ust. 6

Oceny inwestycji w trybie ustawy o finansach publicznych nie przeprowadza się w przypadku, gdy przepisy odrębne (zarówno rangi ustawowej, jak i akty wykonawcze do ustaw) przewidują:

- przeprowadzenie oceny inwestycji i określają elementy tej oceny odpowiadające kryteriom wskazanym w art. 133aa ust. 3 i
- dodatkowo opis tych elementów (wynikających z przepisów odrębnych) jest publikowany w BIP.

Wymóg ten podyktowany jest koniecznością zachowania przejrzystości i jednolitego podejścia do poszczególnego rodzaju inwestycji.

Sformułowanie „elementy odpowiadające kryteriom” oznacza, iż kryteria te nie muszą być identyczne (o pełnej zgodności) lecz **powinny być analogiczne/zbliżone/bazujące na kryteriach określonych w ustawie w sposób ogólny.**

Wejście w życie przepisów

Wejście w życie ustawy -> **14 kwietnia 2026 roku.**

Przepisy art. 133aa–133ac ustawy o finansach publicznych mają zastosowanie do inwestycji:

- 1) realizowanych w ramach programów wieloletnich, o których mowa w art. 136 ustawy o finansach publicznych, ustanowionych **po dniu 31 grudnia 2026 r.;**
- 2) w odniesieniu do których decyzja o ich realizacji zostanie podjęta **po dniu 31 grudnia 2026 r.**